

LATVIJAS AKTUĀRU ASOCIĀCIJAS IZGLĪTĪBAS PRASĪBAS

Latvijas aktuāru asociācijas (LAA) izglītības prasības izstrādātas pamatojoties uz LAA Statūtu 3.3 un 3.4 punktu prasībām un atbilstoši Starptautiskās aktuāru asociācijas (IAA) Izglītības vadlīnijām (*Education Guidelines*) un Izglītības paraugplānam (*Education Syllabus*).

Izglītības prasību jauno redakciju apstiprinājusi LAA valdes sēdē 2023.gada 1.septembrī.

1. Kvalifikācijas eksāmenu saraksts un saturs

Asociētā Aktuāru Asociācijas Biedra kvalifikācijas eksāmenu saraksts:

1. Pamata tehniskie eksāmeni Core Principle Subject Stage:

- 1 – Statistika *Statistics*
- 2 – Ekonomika *Economics*
- 3 – Finances *Finance*
- 4 – Finanšu sistēmas *Financial Systems*
- 5 – Aktīvi *Assets*
- 6 – Dati un Sistēmas *Data and Systems*
- 7 – Aktuārmodeļi *Actuarial Models*
- 8 – Riska pārvaldība *Actuarial Risk Management*
- 9 – Biznesa prakse *Personal and Actuarial Professional Practice*

Eksāmenu saturs atbilst atbilstošo eksāmenu aktuālajam saturam. [1]

Latvijas Aktuāru Asociācija sagatavojusi Excel tabulu jeb izglītības prasību ceļa karti kā paraugu, kur norādīti aktuālie mācību kursi Latvijas augstskolās, kuri nosedz izglītības prasības katram pamata tehniskajam eksāmenam. Izglītības prasību ceļa karte tiek pārskatīta un aktualizēta ik pēc trīs gadiem vai biežāk, ja saistītajos dokumentos ir radušās izmaiņas. [2]

Aktuāru Asociācijas Biedra kvalifikācijas eksāmenu saraksts

Papildus Pamata tehniskajiem eksāmeņiem:

2. Divi eksāmeni (pēc izvēles) no specializēto tehnisko eksāmenu bloka Specialist Principles Subjects Stage

- SP0 – Maģistra darbs *Master's Level Thesis*
- SP1 – Veselības un sociālā apdrošināšana *Health and Care*
- SP2 – Dzīvības apdrošināšana *Life Insurance*.
- SP4 – Pensiju sistēmas *Pensions and Other Benefits*.
- SP5 – Finances un investīcijas *Investment and Finance*.
- SP6 – Atvasinātie finanšu instrumenti *Financial Derivatives*.
- SP7 - Nedzīvības apdrošināšana: Rezervēšana *General Insurance: Reserving*
- SP8 – Nedzīvības apdrošināšana: Cenošana *General Insurance: Pricing*
- SP9 - Riska vadība *Enterprise Risk Management*

3. Viens eksāmens (pēc izvēles) no specializēto lietišķo eksāmenu bloka (pētnieciskais darbs) Specialist Advanced Subjects Stage

SA0 - Zinātniskais projekts vai Promocijas darbs doktora grādam

SA1 - Veselības un sociālā apdrošināšana *Health and Care. Specialist Advanced*

SA2 - Dzīvības apdrošināšana *Life Insurance. Specialist Advanced*

SA3 - Nedzīvības apdrošināšana *General Insurance. Specialist Advanced*

SA4 - Pensiju sistēmas *Pensions and Other Benefits. Specialist Advanced*

SA7 – Investīcijas un Finanšu *Investment and Finance. Specialist Advanced*

Eksāmenu saturs atbilst Lielbritānijas Institute and Faculty of Actuaries atbilstošo eksāmenu aktuālajam saturam. [3]

4. Profesionālās kvalifikācijas eksāmens

Eksāmena saturs - apdrošināšanas (vai cita veida finanšu) produkta tehniskais plāns:

- apdrošināšanas (finanšu) produkta raksturojums;
- apdrošināšanas (finanšu produkta) līgums - tehniskā daļa;
- tarifa (cenas) aprēķināšanas metodika un tarifa (cenas) aprēķins;
- pārāpdrošināšanas (riska minimizācijas vai pārbīdes) programma;
- apdrošināšanas (finanšu) produkta ieviešanas izdevumu aprēķins;
- tehnisko rezervju (minimālā pūļa apjoma) aprēķināšanas metodika;
- produkta peļņas/ zaudējumu aprēķins pirmajiem trim gadiem.

2. Eksāmenu kārtošana

2.1. Pamata tehniskie eksāmeni

Pamata tehnisko eksāmenu mācību vielu parasti apgūst augstskolās. Ne vienmēr augstskolu piedāvāto kursu saturs pilnībā atbilst Pamata tehnisko eksāmenu satura prasībām, par pieņemamu tiek uzskatīta satura atbilstība vismaz 75% apmērā. Augstskolā nokārtotu eksāmenu atbilstību izvērtē Valdes apstiprināta Izglītības prasību atbilstības komisija. Izvērtēšanai tiek pieņemts tikai tāds eksāmenu apliecināošs dokuments, ko izsniegusi valsts akreditēta augstskola (augstskola, kam izsniedz valsts atzītu augstāko izglītību apliecināšu dokumentu). Kopā ar eksāmenu apliecināšu dokumentu jāiesniedz augstskolas apstiprināts kursa apraksts tādā apjomā, lai Izglītības prasību atbilstības komisijai būtu iespējams izvērtēt atbilstību Eiropas Aktuāru Asociācijas atbilstošo eksāmenu aktuālajam saturam.

2.2. Specializētie tehniskie eksāmeni un specializētie lietišķie eksāmeni

Specializēto tehnisko eksāmenu un specializēto lietišķo eksāmenu vielu var apgūt augstskolās, organizētos pasākumos (piemēram – vasaras skolas, aktuāru asociāciju organizēti pasākumi, utt.), kur apmācību beigās tie piedāvāts eksāmens. Pirms mācību uzsākšanas un eksāmena kārtošanas ieteicams konsultēties ar Izglītības prasību atbilstības komisiju par mācību pasākuma satura atbilstību eksāmenu satura prasībām, kā arī LAA Valde informē LAA biedru kandidātus un asociētos biedrus par tās rīcībā esošo informāciju attiecībā uz šādiem organizētiem mācību pasākumiem. Eksāmenu vielu var apgūt arī pašmācības ceļā, taču eksāmens jākārt augstskolā vai kādā no minētajiem organizētajiem pasākumiem. Eksāmenu apliecināšu dokumentu un kursa (pasākuma) saturu iesniedz Izglītības prasību atbilstības komisijai atbilstības izvērtēšanai. Izņēmuma kārtā Valde var organizēt eksāmenu arī LAA ietvaros, par ko tiek pieņemts speciāls Valdes lēmums. Vienu no eksāmeniem no specializēto tehnisko eksāmenu bloka ir iespējams aizstāt ar tādu publicētu publikāciju, kuru ir recenzējuši anonīmi recenzenti, aizstāvētu maģistra darbu, zinātnisko projektu vai promocijas darbu.

2.3. Profesionālās kvalifikācijas eksāmens

Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu pieņemšanai Valde izveido speciālu komisiju. Sagatavoto tehnisko plānu pretendents aizstāv publiski – aizstāvēšanā var piedalīties jebkurš LAA biedru kandidāts, asociētais biedrs un biedrs. Komisija novērtē gan sagatavoto darbu, gan

pretendenta uzstāšanos. Komisija sagatavo detalizētu kvantitatīvu eksāmena vērtējumu. Eksāmens tiek uzskatīts par nokārtotu, ja kopējais vērtējuma līmenis ir vienāds vai augstāks par 70% no iespējamajiem 100%.

2.4. Eksāmenu un atbilstības vērtējumu apstiprināšana

Gan Izglītības prasību atbilstības komisijas, gan Profesionālās kvalifikācijas eksāmena komisijas slēdzieni un vērtējumi ir spēkā pēc to apstiprināšanas LAA Valdē.

PIELIKUMS

1. Actuarial Association of Europe core syllabus for Actuarial Training in Europe. Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL: [2019-10-11 AAE-Core-Syllabus complete final.pdf \(actuary.eu\)](https://www.actuary.eu/2019-10-11-AAE-Core-Syllabus-complete-final.pdf) Resurss aprakstīts 2023. gada jūlijā.
2. Izglītības prasību Excel tabula. Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL: [Aktuāru Profesija - Latvijas Aktuāru Asociācija \(aktuars.lv\)](http://www.aktuars.lv)
3. Institute and Faculty of Actuaries [Elektroniskais resurss]. Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL: [Qualification Handbook | IFoA \(actuaries.org.uk\)](https://www.actuaries.org.uk) Resurss aprakstīts 2023. gada jūlijā.